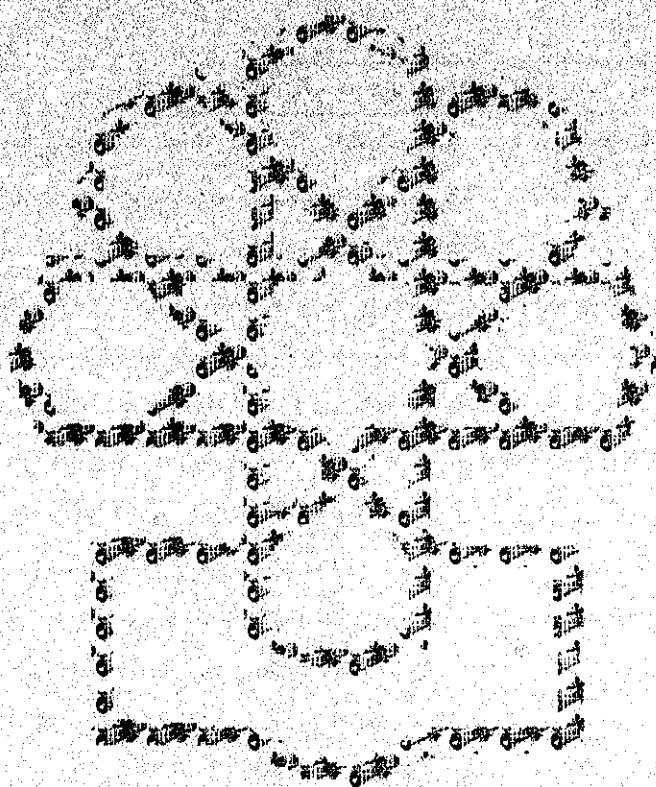

ارزیابی تبصره ۱۳ در خصوص انضباط اقتصادی

درباره لایحه بودجه ۷۷ - شماره (۶)

معاونت پژوهشی
آذرماه ۱۳۷۶

کار: دفتر بررسی‌های اقتصادی

کد گزارش: ۱۶۰۲۹۲۵

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
کتابخانه واحد اسناد و اطلاع‌رسانی
شماره: ۷۵۹
تاریخ: ۷/۱۲/۷۶

بسمه تعالی

ارزیابی تبصره ۱۳ در خصوص انضباط اقتصادی
درباره لایحه بودجه ۷۷ - شماره (۶)

کد گزارش: ۱۶۰۲۹۲۵

مقدمه

به منظور اظهار نظر در مورد بندهای تبصره مذکور ضروری است تبصره ۱۳ قانون بودجه مصوب سال ۱۳۷۶ و حذف و اضافات آن در تبصره پیشنهادی لایحه بودجه سال ۱۳۷۷ مرور شده و سپس اظهار نظر گردد:

۱- متن مصوب تبصره ۱۳ در قانون بودجه سال ۱۳۷۶

الف- کلیه وزارتخانه‌ها، مؤسسات و شرکت‌های دولتی (شامل سازمان‌ها و شرکت‌هایی که شمول قوانین و مقررات عمومی بر آنها مستلزم ذکر نام است، مانند: شرکت ملی نفت ایران، شرکت ملی گاز ایران و شرکت ملی صنایع پتروشیمی، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، سازمان صنایع ملی و ...) و نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی که برای اجرای طرح‌های عمرانی خود یا دستگاه‌های دیگر یا به هر شکل، ماشین‌آلات و تجهیزات و وسایل نقلیه سنگین که از محل اعتبارات عمومی خریداری شده است در اختیار دارند، موظف‌اند در سال ۱۳۷۶ وسایل مذکور را که نامتناسب با نیازهای فعلی طرح‌ها و پروژه‌هایشان بوده، یا به نحو مطلوب از آنها استفاده نمی‌شود براساس قانون نحوه استفاده از اتومبیل‌های دولتی و فروش اتومبیل‌های زاید مصوب ۱۳۵۸/۶/۲۷ شورای انقلاب به صورت مزایده به فروش رسانده و وجوه حاصله را به حساب درآمد عمومی ردیف ۴۲۳۵۰۰ قسمت سوم این قانون واریز نمایند و معادل صددرصد وجوه واریزی هر دستگاه تا مبلغ پنجاه میلیارد ریال از محل ردیف ۵۰۳۲۰۷ قسمت چهارم این قانون برای خرید ماشین‌آلات و تجهیزات و وسایل نقلیه سنگین داخلی و خارجی در صورت عدم ساخت در داخل کشور اختصاص می‌یابد. کلیه قوانین و مقررات مغایر با مفاد این بند در سال ۱۳۷۶ ملغی‌الایثر می‌گردد.

... ماده ۴ قانون نحوه استفاده از اتومبیل‌های دولتی و فروش اتومبیل‌های زاید مصوب ۱۳۵۸/۶/۲۷ شورای انقلاب اسلامی و تبصره ۶۳ قانون بودجه سال ۱۳۶۴ در سال ۱۳۷۶ لازم‌الاجرا نمی‌باشد.

ب- ۱- به مرکز آمار ایران اجازه داده می‌شود برای اجرای طرح‌های آماری از کارکنان واحدهای آماری دستگاه‌ها، معلمان و کادر آموزشی وزارت آموزش و پرورش و کارکنان بهداشتی وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی استفاده کند و حق الزحمه آنها را علاوه بر حقوق و مزایای دریافتی از اعتبارات مرکز آمار ایران پرداخت نماید.
پرداخت حق الزحمه و نحوه استفاده از خدمات آنان براساس آیین‌نامه‌ای خواهد بود که توسط سازمان

برنامه و بودجه تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

۲- وظایف و اختیارات وزارت بازرگانی موضوع تبصره ۲۶ قانون برنامه دوم توسعه در خصوص طراحی و راه‌اندازی سیستم اطلاع‌رسانی بازرگانی کشور از محل منابع داخلی دستگاه‌های وابسته به وزارت بازرگانی برای سال ۱۳۷۶ تمدید می‌گردد.

ج- دستگاه‌های اجرایی می‌توانند با مجوز هیئت وزیران حداکثر تا تعداد ۱۰۰۰ دستگاه اتومبیل سواری ساخت داخل از محل اعتبارات مصوب خود خریداری نمایند.

خرید هر نوع خودروی سواری داخلی و خارجی (به استثنای خودروهای سبک کمک‌دار برای استفاده در مناطق روستایی و صعب‌العبور و اتوبوس و مینی‌بوس داخلی و آمبولانس) از محل منابع داخلی و اعتبارات مصوب به جز تعداد فوق‌الذکر برای کلیه دستگاه‌های اجرایی (وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات و شرکت‌های دولتی و شرکت‌هایی که شمول قانون به آنها مستلزم ذکر نام است از جمله شرکت ملی نفت، ایران و شرکت‌های تابعه و وابسته شرکت‌های تابعه وزارت نفت، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران و شرکت‌های دولتی تابعه و مراکز تهیه و توزیع) مطلقاً ممنوع است...

د- هیئت وزیران به هنگام تصویب ضوابط اجرایی بودجه سال ۱۳۷۶ کل کشور ضوابط مربوط به نظم و انضباط مالی و تقویت روحیه قناعت و استفاده بهینه از امکانات موجود در کلیه دستگاه‌های اجرایی را تأکید و مقرر می‌دارد.

ه- خرید یا اجاره نمودن هواپیماهای اختصاصی از سوی دستگاه‌های موضوع این قانون و نیز مسافرت‌های مسئولان و کارکنان دستگاه‌های موضوع این قانون با هواپیماهای اختصاصی مطلقاً ممنوع است و موارد استثنا در صورت ضرورت با تصویب هیئت وزیران تعیین می‌گردد. رؤسای سه قوه از شمول ممنوعیت اجاره هواپیما مستثنی هستند.

و- استفاده از خودروهای سواری دستگاه‌های موضوع این قانون (رأساً یا بنا براننده مربوط) در خارج از اوقات موظف کاری کشور توسط مسئولان رده‌های مختلف دستگاه‌های اجرایی، قضایی، نظامی و انتظامی، نهادهای انقلابی و عمومی ممنوع می‌باشد. مگر آن عده از مسئولانی را که هیئت وزیران ضرورت استفاده آنها را از خودروهای مذکور تصویب نماید.

آیین‌نامه اجرایی این بند و استثنائات از شمول ممنوعیت مذکور حداکثر ظرف مدت یک ماه توسط سازمان امور اداری و استخدامی کشور تهیه و به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

کسانی که در سال‌های ۱۳۷۳ و ۱۳۷۴ از ناحیه دستگاه‌های دولتی (موضوع تبصره ۱۳ قانون بودجه سال ۱۳۷۳) اتومبیل به آنان فروخته شده است، به هیچ عنوان حق استفاده از تسهیلات این بند را ندارند. متخلف اعم از واگذارکننده و استفاده‌کننده به مجازات متصرف غیرقانونی اموال دولتی محکوم خواهد شد.

ز- ورود هر نوع اتومبیل سواری خارجی منوط به ثبت سفارش خواهد بود.

و ورود ماشین سواری اهدایی به فدراسیون‌های ورزشی و باشگاه‌های ورزشی بدون حق واگذاری به غیر و پس از پرداخت حقوق و عوارض گمرکی مجاز است.

ح- ۱- وزارت مسکن و شهرسازی موظف است حداکثر لغایت تیر ماه ۱۳۷۶ با همکاری سازمان برنامه و بودجه و مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، استانداردها و الگوی ساخت ساختمان‌های اداری

- را تهیه و پس از تأیید شورای عالی تعیین الگوی مصرف و تصویب هیئت وزیران ابلاغ نماید.
- ۲- کلیه دستگاه‌های اجرایی مکلف‌اند ساختمان‌های اداری را صرفاً براساس استانداردهای بند ۱ فوق احداث نمایند و در مورد پروژه‌های نیمه تمام، به استثنای ساختمان‌هایی که حداقل ۸۰ درصد کار آنها تمام شده است زیربنا و استانداردها با هماهنگی سازمان برنامه و بودجه تعدیل گردیده و براساس آن موافقت‌نامه‌های ذی‌ربط اصلاح گردد.
- ۳- کلیه دستگاه‌های اجرایی مکلف‌اند در طراحی و اجرای ساخت و سازهایی که از اعتبارات دولتی و بودجه عمومی استفاده می‌شود، مقررات مؤسسه بین‌المللی زلزله‌شناسی و مهندسی زلزله را رعایت نموده و تأیید آن سازمان را داشته باشند.
- ط- پرداخت هرگونه وجهی به کارکنان شاغل در دستگاه‌های استفاده‌کننده از بودجه کل کشور تحت هر عنوانی که صورت پذیرد از محل اعتبارات جاری و عمرانی و درآمدهای اختصاصی آنها به غیر از وجوهی که در قوانین مختلف پرداخت آنها مجاز اعلام شده مطلقاً ممنوع است.
- ی- خرید و وسایل و لوازم سرمایه‌ای اداری و غیر ضروری از قبیل: مبل، تلویزیون و ویدئو توسط دستگاه‌ها از محل اعتبارات جاری و عمرانی و درآمدهای اختصاصی موضوع این قانون مطلقاً ممنوع می‌باشد. خرید تلویزیون و ویدئو به تعداد حداقل نیاز برای مراکز آموزشی و فرهنگی از شمول ممنوعیت این بند مستثنی خواهد بود.
- ک- انجام هرگونه هزینه از محل اعتبارات عمرانی و جاری و درآمدهای اختصاصی موضوع این قانون توسط دستگاه‌های مربوط فقط جهت انجام وظایف و مسئولیت‌های قانونی آنها در چارچوب بودجه و اعتبارات مصوب مجاز خواهد بود.
- ل- انجام هرگونه هزینه جهت چاپ تقویم و سالنامه و اطلاعیه، آگهی‌های مربوط و تبریک و تسلیت از محل اعتبارات جاری و عمرانی و درآمدهای اختصاصی دستگاه‌های موضوع این قانون ممنوع است.
- م- انجام هرگونه هزینه در ساختمان‌های دستگاه‌های موضوع این قانون که جنبه تزئین و اسراف داشته و مصداق تجمل‌گرایی می‌باشد از قبیل نصب یا تعویض تزیینات، کف‌پوش‌های تزیینی، خرید و کاربرد آثار و کارهای هنری و هرگونه امور دیگری که ضروری نبوده و مصداق جنبه‌های فوق را دارد مطلقاً ممنوع است.
- ن- دو نفر از کمیسیون‌های اصول ۸۸ و ۹۰ قانون اساسی و یک نفر از کمیسیون دیوان محاسبات و بودجه و امور مالی مجلس شورای اسلامی به انتخاب مجلس بر حسن اجرای این تبصره نظارت خواهند داشت. سازمان بازرسی کل کشور مسئول پیگیری حسن اجرای این تبصره می‌باشد.
- س- ممنوعیت‌های مذکور در این تبصره شامل بودجه خارج از شمول قانون محاسبات عمومی نیز می‌گردد.

۲- متن تبصره ۱۳ لایحه بودجه سال ۱۳۷۷ کل کشور

الف- به تمام دستگاه‌های اجرایی اجازه داده می‌شود خودروهای سبک و سنگین فرسوده و غیرقابل استفاده خود را با رعایت مقررات و از طریق مزایده عمومی به فروش رسانده و وجوه حاصل را به درآمد عمومی ردیف ۴۲۳۵۰۰ قسمت سوم این لایحه واریز نمایند، معادل اعتبار مذکور از محل اعتبار ردیف

۵۰۳۲۰۷ قسمت چهارم این لایحه برای خرید خودروی داخلی در اختیار دستگاه ذی ربط قرار گیرد.

تمام قوانین و مقررات مغایر با مفاد این بند در سال ۱۳۷۷ ملغی الاثر می‌گردد.

ماده ۴ قانون نحوه استفاده از اتومبیل‌های دولتی و فروش اتومبیل‌های زاید مصوب ۱۳۵۸/۶/۲۷ شورای انقلاب اسلامی و تبصره (۶۳) قانون بودجه سال ۱۳۶۴ در سال ۱۳۷۷ لازم‌الاجرا نمی‌باشد.

ب-۱- به مرکز آمار ایران اجازه داده می‌شود برای اجرای طرح‌های آماری از کارکنان واحدهای آماری دستگاه‌ها و کادر آموزشی و غیرآموزشی وزارت آموزش و پرورش و کارکنان بهداشتی وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی استفاده کند و حق الزحمه آنها را علاوه بر حقوق و مزایای دریافتی از اعتبارات مرکز آمار ایران پرداخت نماید.

پرداخت حق الزحمه و نحوه استفاده از خدمات آنان براساس آیین‌نامه‌ای خواهد بود که توسط سازمان برنامه و بودجه تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

۲- وظایف و اختیارات وزارت بازرگانی موضوع تبصره ۲۶ قانون برنامه دوم توسعه در خصوص طراحی و راه‌اندازی شبکه اطلاع‌رسانی بازرگانی کشور از محل منابع داخلی دستگاه‌های وابسته به وزارت بازرگانی برای سال ۱۳۷۷ تعدید می‌گردد.

ج- به دستگاه‌های اجرایی اجازه داده می‌شود که در سال ۱۳۷۷ براساس جدولی که هیئت وزیران ابلاغ می‌کند خرید خودروی سواری داخلی خریداری نمایند.

تمام مقررات مغایر با مفاد این بند در سال ۱۳۷۷ لغو می‌گردد.

د- هیئت وزیران به هنگام تصویب ضوابط اجرایی بودجه سال ۱۳۷۷ کل کشور ضوابط مربوط به نظم و انضباط مالی و تقویت روحیه قناعت و استفاده بهینه از امکانات موجود در همه دستگاه‌های اجرایی را تأکید و مقرر می‌دارد.

ه- انجام هر گونه هزینه برای چاپ تقویم و سالنامه و اطلاعیه، آگهی‌های مربوط و تیریک و تشکر و تسلیت از محل اعتبارات جاری و عمرانی و درآمدهای اختصاصی دستگاه‌های موضوع این قانون ممنوع می‌باشد.

۳- بندها و قسمت‌هایی که از متن تبصره ۱۳ در لایحه بودجه سال ۱۳۷۷ حذف یا تغییر داده شده است

۱- در قسمت الف تبصره مصوب ۱۳۷۷ اجازه خواسته شده است که از محل فروش خودروهای سبک و سنگین فرسوده و غیرقابل استفاده خودروی داخلی خریداری گردد. در صورتی که در تبصره مصوب سال ۱۳۷۶ اجازه داده شده بود از محل وجوه حاصل از فروش ماشین‌آلات و تجهیزات و وسایل نقلیه سنگین ماشین‌آلات و تجهیزات و وسایل نقلیه سنگین، داخلی و خارجی (در صورت عدم ساخت در داخل کشور) خریداری گردد.

۲- بند (ب) تبصره تغییر پیدا نکرده و عین بند مصوب سال ۱۳۷۶ می‌باشد.

۳- در بند (ج) قانون بودجه سال ۱۳۷۶ خرید یک هزار دستگاه اتومبیل سواری با محدودیت‌هایی به تصویب رسیده بود که در بند (ج) لایحه پیشنهادی محدودیت تعداد و نحوه استفاده حذف شده است.

۴- جملات زیر نیز از بند (ج) حذف شده است:

- «خرید هر نوع خودروی سواری داخلی و خارجی (به استثنای خودروهای سبک کمک‌دار برای استفاده در مناطق روستایی و صعب‌العبور و اتوبوس و مینی‌بوس داخلی و آمبولانس) از محل منابع داخلی و اعتبارات مصوب به جز تعداد فوق‌الذکر برای کلیه دستگاه‌های اجرایی (وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات و شرکت‌های دولتی و شرکت‌هایی که شمول قانون به آنها مستلزم ذکر نام است از جمله شرکت ملی نفت ایران و شرکت‌های تابعه و وابسته شرکت‌های تابعه وزارت نفت، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران و شرکت‌های دولتی تابعه و مراکز تهیه و توزیع) مطلقاً ممنوع است.»
- ۵- بند (ه) موضوع ممنوعیت خرید یا اجاره هواپیماهای اختصاصی نیز حذف شده است.
- ۶- بند (و) موضوع ممنوعیت استفاده از خودروهای سواری دستگاه‌ها در خارج از اوقات اداری نیز کلاً حذف شده است.
- ۷- بندهای (ز) و (ح) و (ط) و (ی) و (ک) و (م) و (ن) و (س) کلاً حذف شده است.

۴- ارزیابی

با عنایت به این‌که بندهای مختلف تبصره ۱۳ قانون بودجه سال ۱۳۷۶ به منظور نظم و انضباط مالی و جلوگیری از اسراف و تبذیر در دستگاه‌های دولتی و وابسته به دولت توسط نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی ایران تنظیم و تصویب شده بود لذا در صورت تصویب تبصره ۱۳ پیشنهادی دولت موارد زیر رخ خواهد داد:

- ۱- ممنوعیت خرید اتومبیل سواری در کلیه وزارتخانه‌ها و مؤسسات و شرکت‌های دولتی (شامل سازمان‌ها و شرکت‌هایی که شمول قوانین و مقررات عمومی بر آنها مستلزم ذکر نام است مانند: شرکت ملی نفت ایران، شرکت ملی گاز ایران، شرکت ملی صنایع پتروشیمی، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، سازمان صنایع ملی و ...) و نهادها و مؤسسات عمومی از میان خواهد رفت.
- ۲- ممنوعیت خرید و اجاره هواپیماهای اختصاصی متفی خواهد شد.
- ۳- ممنوعیت استفاده از خودروهای سواری در خارج از اوقات موظف کاری کشور توسط مسئولان رده‌های مختلف دستگاه‌های اجرایی، قضائی، نظامی و انتظامی، نهادهای انقلابی متفی خواهد شد.
- ۴- کسانی که در سال‌های ۱۳۷۳ و ۱۳۷۴ از ناحیه دستگاه‌های دولتی (موضوع تبصره ۱۳ قانون بودجه سال ۱۳۷۳) اتومبیل به آنان فروخته شده است مجدداً می‌توانند از اتومبیل دولتی استفاده نمایند.
- ۵- ممنوعیت ورود هر نوع اتومبیل سواری با ثبت سفارش از بین خواهد رفت.
- ۶- تکلیف دستگاه‌های اجرایی در مورد رعایت استانداردها و الگوی ساخت ساختمان‌های اداری از بین خواهد رفت.
- ۷- دستگاه‌های اجرایی تکلیفی در مورد اجرای مقررات بین‌المللی زلزله‌شناسی و اخذ تأییدیه سازمان مذکور را نخواهند داشت.
- ۸- ممنوعیت پرداخت هر گونه وجهی به کارکنان شاغل در دستگاه‌های استفاده‌کننده از بودجه کل کشور تحت هر عنوانی که صورت پذیرد از محل اعتبارات جاری و عمرانی و درآمدهای اختصاصی آنها به غیر از جوهی که در قوانین مختلف پرداخت آنها مجاز اعلام شده متفی خواهد شد.

- ۹- ممنوعیت خرید وسایل و لوازم سرمایه‌ای اداری و غیر ضروری از قبیل: مبل، تلویزیون و ویدئو توسط دستگاه‌ها از محل اعتبارات جاری و عمرانی و درآمدهای اختصاصی از بین خواهد رفت.
- ۱۰- ممنوعیت انجام هزینه در ساختمان‌ها که جنبه تزئینی و اسراف داشته و مصداق تجمل‌گرایی باشد از قبیل: نصب یا تعویض تزئینات، خرید و کاربرد آثار و کارهای هنری و ... منتفی خواهد شد.
- ۱۱- ممنوعیت خرید اتومبیل و وسایل لوکس و سایر اقدامات تجمل‌گرایی و پرداخت‌های دوبله از محل اعتبارات خارج از شمول قانون محاسبات عمومی که به موجب بند (س) تبصره ۱۳ قانون بودجه سال ۱۳۷۶ منع شده بود از بین خواهد رفت.
- بنا به مراتب مذکور پیشنهاد می‌نماید به جای تبصره ۱۳ لایحه پیشنهادی دولت، تبصره مصوب ۱۳ قانون بودجه تکرار گردد یا نوشته شود «متن تبصره ۱۳ قانون بودجه سال ۱۳۷۶ در سال ۱۳۷۷ نیز لازم‌الاجراست».